

महाराष्ट्र शासन

नोंदणी व मुद्रांक विभाग

नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तळमजला, नवीन प्रशासकीय इमारत, विधान भवन समोर, पुणे - 411001

नोंदणी व मुद्रांक विभाग

दूरध्वनी क्र. - 020-26123826

कार्यासन क्र. 4

ई.मेल आयडी - do4.igro@igrmaharashtra.gov.in

क्र.का.4/प्र.क्र.323/2022/1513

दिनांक 24/07/2025.

प्रति,

सार्व सह जिल्हा निबंधक.

विषय - नोंदणी अधिनियम 1908 मधील कलम 18(क)(1)(ख) मधील तरतुदीबाबत.

संदर्भ - शासन पत्र क्र.नोंदणी-2023/प्र.क्र.215/ग-1(घोरण), दि. 16 जुलै 2025.

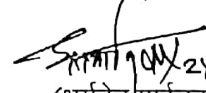
महाराष्ट्र शासन राजपत्र दि. 28 एप्रिल 2025, कायदा क्र. 23/2025 (Maharashtra Act No. XXIII OF 2025) अन्वये नोंदणी अधिनियम 1908 मध्ये कलम 18 (क)(1)(ख) चा समावेश करण्यात आला आहे. या कलमानुसार, केंद्र सरकारची किंवा राज्य शासनाची किंवा केंद्र सरकारच्या किंवा राज्य शासनाच्या कोणत्याही प्राधिकरणाची किंवा कोणत्याही उपक्रमाची किंवा त्यावेळी अंमलात असलेल्या कोणत्याही केंद्रीय अधिनियमान्वये किंवा राज्य अधिनियमान्वये घटित केलेल्या किंवा स्थापन केलेल्या कोणत्याही प्राधिकरणाची किंवा उपक्रमाची, मालकी असलेल्या कोणत्याही स्थावर मालमत्तेच्या बाबतीत, सांविधिकदृष्ट्या तसे करण्याचा अधिकार प्रदान केलेल्या व्यक्ती व्यतिरिक्त अन्य कोणत्याही व्यक्तीने निष्पादित केलेल्या विक्री कराराच्या, विक्रीच्या बक्षिसाच्या, विनिमयाच्या किंवा भाडेपट्ट्याच्या किंवा अन्य मार्गाने केलेल्या मालमत्तेच्या हस्तांतरणाशी संबंधित असणारा दस्तऐवज, नोंदणीसाठी नाकारण्याची तरतूद विहित केली आहे.

सदर तरतूदीच्या अनुषंगाने, म्हाडा, सिडको, एमआयडीसी यासारख्या प्राधिकरणांच्या मालकीच्या मिळकतीचे दस्तनोंदणी संदर्भात व्यावहारिक अडचणी निदर्शनास आल्याने याबाबत शासन स्तरावरील विधी व न्याय विभागाचे मार्गदर्शन घेण्यात आले आहे. विधी व न्याय विभागाने दिलेल्या अभिप्रायानुसार -

- 1) महानगरपालिका / नगरपालिका, तत्सम स्थानिक स्वराज्य संस्था तसेच म्हाडा, सिडको, एमआयडीसी या सारख्या प्राधिकरणांनी त्यांचेकडील भाडेपट्ट्यानी दिलेल्या जमीन मिळकतीवर खाजगी विकसकाने विकसित केलेल्या इमारतींमधील / बांधकामामधील युनिट्स (निवासी / अनिवासी) च्या विक्री या भविष्यात होणा-या पुर्णविक्रीच्या दस्तांबाबत उक्त नमूद कलम 18 (क)(1)(ख) ची तरतूद लागू राहणार नाही.
- 2) परंतु अशा मिळकती (भाडेपट्ट्याने दिलेल्या जमीन मिळकती) बाबत संस्थेच्या / कंपनीच्या लाभात जागा व बांधकाम स्वरूपात होणा-या अंतिम खरेदीखतास / असाइनमेंट डीड अशा स्वरूपाच्या दस्तांना कलम 18 (क)(1)(ख) ची तरतूद लागू राहिल.

याप्रमाणे आपले अधिनस्त दुय्यम निबंधक यांना अवगत करावे.

मा.नों.म.नि.यांचे मान्यतेने.

 28/01/2024
(धर्मदेव माईनकर)

प्र.नोंदणी उपमहानिरीक्षक (मुख्यालय),
महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

प्रत -

- 1) सर्व नोंदणी उपमहानिरीक्षक व मुद्रांक उपनियंत्रक
- 2) सर्व दुय्यम निबंधक (सह जिल्हा निबंधक यांचे मार्फतीने)
- 3) सर्व कार्यासन अधिकारी, नोंदणी महानिरीक्षक कार्यालय, पुणे.